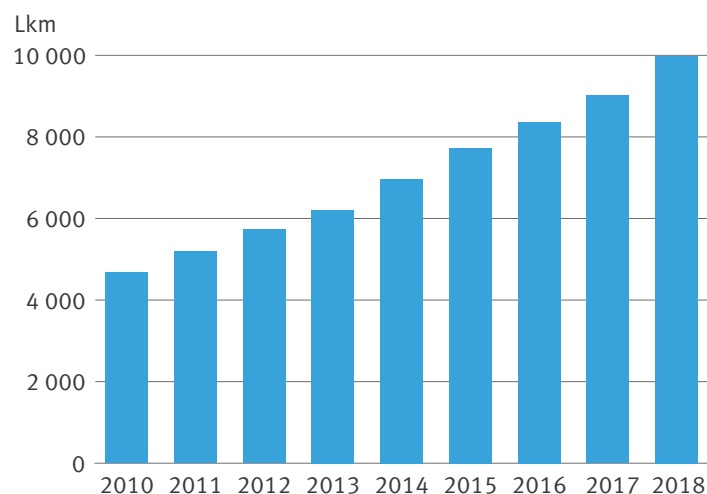

NUOREN KUNTOUTUSRAHAN SAAJIEN MÄÄRÄ KAKSINKERTAISTUNUT 2010-LUVULLA

Vajaakuntoisten ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten kuntoutukseen on viime vuosina kiinnitetty yhä enemmän huomioita. Yksi osoitus tästä on, että nuoren kuntoutusrahan saajien määrä on kaksinkertaistunut 2010-luvulla.

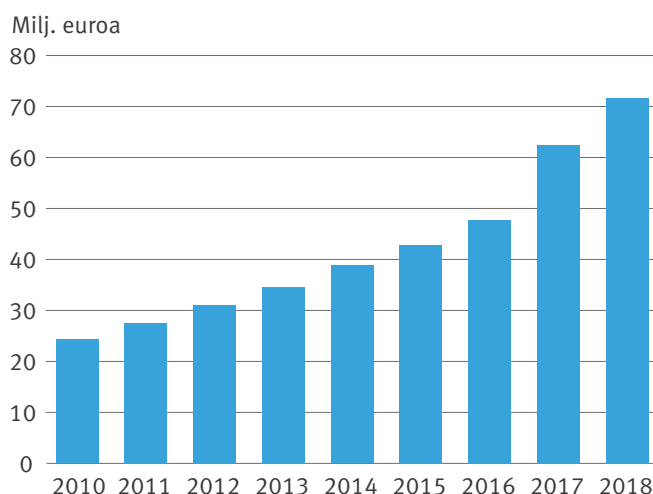
Vuonna 2018 Kelan kuntoutusrahaa sai kaikkiaan 40 340 kuntoutujaa. Heistä 9 990 oli nuoren kuntoutusrahan saajia. Vaikka kaikkien kuntoutusrahan saajien määrä on pienentynyt merkittävästi viime vuosina, on nuoren kuntoutusrahan saajien lukumäärä kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2008 lähtien. Tähän kasvuun on vaikuttanut vuoden 2014 ammatillisen kuntoutuksen lainmuutos, jonka seurauksena kuntoutusrahan myöntöedellytyksiin lisättiin opiskelukyvyyn heikkeneminen ja nuoren kokonaistilanteen huomioiminen.

Kuvio 1. Nuoren kuntoutusrahan saajat 2000–2018

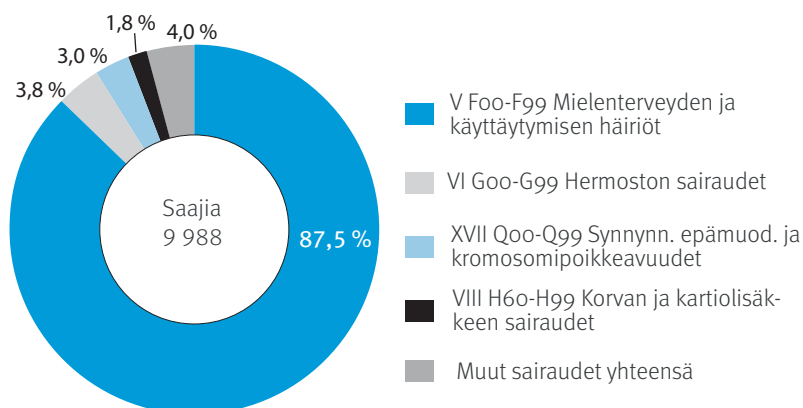
Nuoren kuntoutusrahan saajien määrien kasvun ohella myös nuoren kuntoutusrahan kustannukset ovat kasvaneet tuntuvasti. Kustannukset ovat nekin lähes kaksinkertaistuneet vuodesta 2010 vuoteen 2018. Nykyisin nuoren kuntoutusrahasta aiheutuu yli puolet kuntoutusrahakustannuksista. Vuonna 2018 kuntoutusrahaa maksettiin 124 miljoonaa, joista nuorten kuntoutusrahan osuus oli 58 miljoonaa euroa.

Kuvio 2. Nuoren kuntoutusrahan kustannukset 2010–2018

Valtaosa (87,5 %) nuoren kuntoutusrahan saajista saa kuntoutusrahaa mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi. Hermoston sairaudet olivat vuonna 2018 syynä noin 4 %:lla ja synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet 3 %:lla nuorista.

Kuvio 3. Nuoren kuntoutusrahan saajat sairausryhmän mukaan 2018

Sekä nuoren kuntoutusrahaa että työkyvyttömyyseläkettä saavien osuudet ovat kasvaneet 2000-luvun lopusta lähtien. Kehitys nuorten työkyvyttömyyseläkkeissä kuvastaa osaltaan, kuinka vaikeata osatyökykyisten on päästä osalliseksi työelämästä (Koskenvuo ym. 2011, linkki: https://kuntoutusportti.fi/files/attachments/kuntoutus-lehden_artikkelit/2011/koskenvuo-ym-katsaus.pdf)

Nuoren kuntoutusrahaa voidaan maksaa 16–19-vuotiaalle henkilölle, jonka työ- ja ansiokyky on olennaisesti heikentynyt. Kuntoutusraha myönnetään opiskelun tai muun työelämään tähtäävän kuntoutuksen ajalta. Tarkoituksena on edistää ammatillista kuntoutumista ja ehkäistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä.